

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

HULÍN (K. Ú. ZÁHLINICE, OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Skopalíkovo“ („Za Novákovým“), parc. č. 1728.
Doba laténská (C1). Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace (umístění stavby): ZM ČR 1:10 000, list 25-31-13, v linii mezi body 159/327 – 162/329 a v ploše vymezené body 163/328 – 165/329-164/330 – 162/329 mm od Z/J s. č.

Při záchranném výzkumu v Hulíně – Záhlinicích v trati „Skopalíkovo“, vyvolaném stavbou rodinného domu, byly prozkoumány ve dnech 4. 3. – 22. 7. 2016 téměř tři desítky archeologických objektů. Počátek zemních prací při skrývce nadložních vrstev na ploše příjezdové komunikace v délce cca 40 m nenaplnil očekávání o výrazné hustotě zdejšího osídlení (z minulosti je z této polohy známo osídlení z mladší až pozdní doby kamenné, pohřebiště mladší doby bronzové a vesnice náležející období historických Keltů), jelikož zde byly zachyceny pouze recentní žlab (K500), relikv ohniště (K501) a jedna kúlová jáma (K502). Větší množství zahloubených objektů se pak projevilo v ploše vlastní stavby rodinného domu. Veškeré objekty byly standardního sídlištního charakteru a ve své většině náležely době laténské (obr. 4). Přesnější dataci umožnil výzkum zahloubené chaty K505, jejíž výplň kromě výrazného keramického materiálu obsahovala také charakteristické drobné kovové předměty, které v kombinaci s keramickým materiálem umožňují datovat toto obydlí se dvěma kúlovými jámami v kratších stranách do stupně LTC1. Zajímavým druhem výzdoby, který se v Záhlinicích projevil ve více exemplářích, je kolek ve tvaru „X“ na tuhových situlovitých nádobách, nebo jeho další varianta, kdy je značka „X“ (nebo chceme-li úhlopříčně položený kříž) uzavřena v kvadratickém rámu. Současně se objevují také značky v podobě obrácených „C“ nebo řady kvadratických vpichů na lištách v podhrdlí převážně tuhových nádob. Další objekty lze interpretovat buď jako zásobní jámy menších rozměrů (K504, K507), nebo jako běžné sídlištní objekty neumožňující bližší interpretaci (např. K503) a zbytek pak tvoří kúlové jámy, které pravděpodobně tvořily součást nadzemní struktury (nejpravděpodobněji lze půdorys nadzemní stavby spatřovat ve skupině objektů K509 – K515, které lze spojit do obdélného tvaru), nicméně žádný celý půdorys nebyl zachycen.

Naprosto jedinečnou záležitostí byl však objekt K508 – jednalo se o mělký ohrazující žlábek, prozkoumaný v celkové délce cca 23 m (obr. 5), který v sobě uzavíral prakticky veškeré sídlištní objekty (vyjma tří výrazně vzdálenějších objektů na příjezdové komunikaci, objektu K503 a chaty K505). Orientace tohoto ohrazení ve tvaru obdélníku se zaoblenými rohy je naprosto shodná s orientací prozkoumané

laténské chaty K505 a je velice pravděpodobné, že se jednalo o hospodářský areál, který k tomuto objektu náležel. Vstup do areálu se nacházel ve středu západní strany, kde je ohrazení přerušeno. S objevenou lokalitou bezprostředně souvisí také tři laténské chaty, prozkoumané v roce 2011 západně od státní komunikace na parcele č. 54/7 (Čižmář 2012, 176). Shrnutí lze uzavřít zmínkou o nález unikátní bronzové spony, zdobené v „čistém“ laténské slohu (obr. 6), ke které se nepodařilo na území naší republiky ani v okolních zemích doposud najít odpovídající analogii. Záchranným výzkumem při stavbě rodinného domu Burešových bylo výrazným způsobem doplněno naše poznání o struktuře a urbanistickém osídlení nížinných, neopevněných sídlišť doby laténské, byla rozpoznána nová komponenta zdejšího osídlení ve formě germánské chaty (viz oddíl Doba římská tohoto čísla) a současně byly potvrzeny i aktivity z období neolitu (viz oddíl Neolit v tomto čísle), doby bronzové (viz oddíl Doba bronzová v tomto čísle) a středověku, což plně koresponduje s doposud známými informacemi o trati „Skopalíkovo“ (Čižmář, Kolbinger 1981, 28–29; Kolbinger, Ludikovský 1980, 49–51; Kolbinger 1993, 78; Nekvasil 1993, 79; Šebela 2016, 52).

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Literatura

Čižmář, I. 2012: Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 53(1), 176.

Čižmář, M., Kolbinger, D. 1981: Laténská naleziště na katastru Hulína a okolí (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1979, 28–29.

Kolbinger, D. 1993: Starolužický hrob ze Záhlinic (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1990, 78.

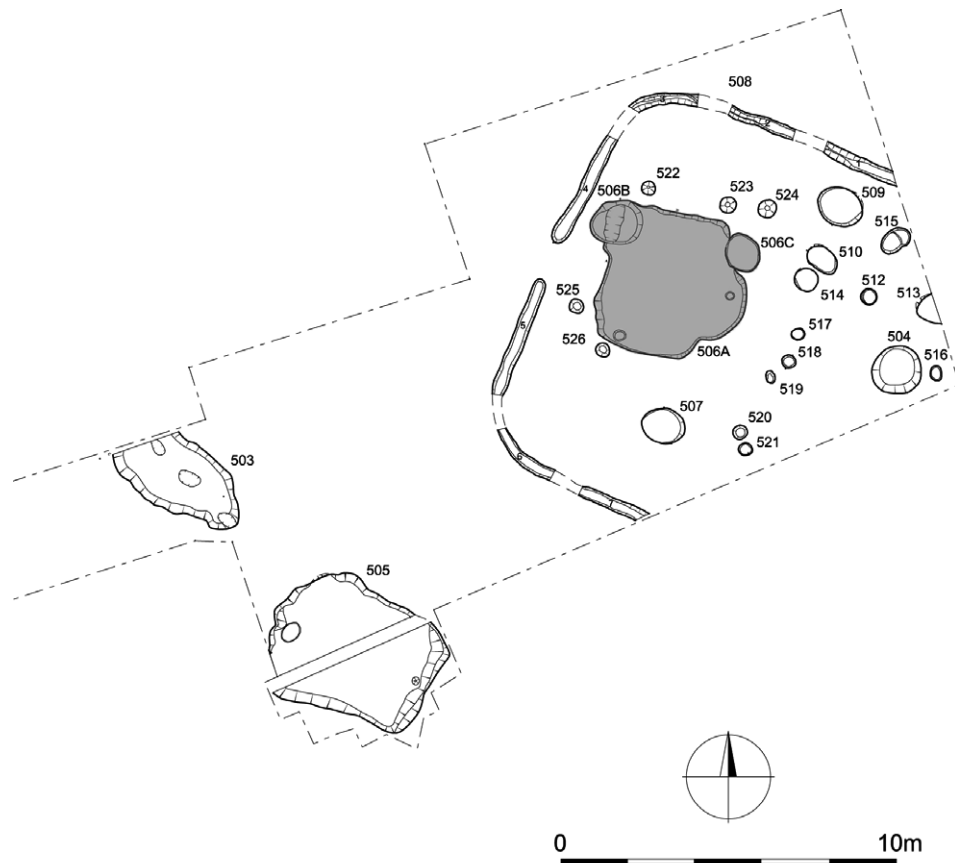
Kolbinger, D., Ludikovský, K. 1980: Laténská sídliště na katastru Hulína a okolí (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1977, 49–51.

Nekvasil, J. 1993: Poznámka k hrobu ze Záhlinic (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1990, 79.

Šebela, L. 2016: Pravěké a časně historické nálezy z katastrálních území Záhlinic a Chrástán. In: Z. Fišer (ed.): *Záhlinice a František Skopalík*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně pro město Hulín, 27–60.

Resumé

Hulín (Kat. Záhlinice, Bez. Kroměříž), „Skopalíkovo“. Latènezeit (C1). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 4. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Celkový Plán výzkumu (zvýrazněna chata z doby římské).

Abb. 4. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Der Gesamtplan der Forschung (mit markierte Hütte aus der Römische Kaiserzeit).

Obr. 5. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Pohled na plochu výzkumu.

Abb. 5. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Der Sicht auf der Forschungsfläche der Forschung.

Obr. 6. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Zdobená laténská spona.

Abb. 6. Hulín – Záhlinice - „Skopalíkovo“. Verzierte Latènezeitliche fibeln.